

Konflikten i Donbass: en analys av massmedier

Ukrainas krig mot Donbass eller ett riktigt krig
med Ryssland

Viktor Hedlund

Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska

Kandidatuppsats 15 hp

Ryska, kandidatkurs

Höstterminen 2016

Handledare: Ludmila Pöppel

English title: War in Donbass: massmedia analysis

Stockholms
universitet

Konflikten i Donbass: en analys av massmedier

Ukrainas krig mot Donbass eller ett riktigt krig med Ryssland

Viktor Hedlund

Sammanfattning

Uppsatsens två syften består i att analysera medier som utifrån olika synvinklar har rapporterat om konflikten i Donbass som startade 2013 och att analysera på vilket sätt deras bevakning har sett ut. Utifrån beskrivningar av händelser, deltagare och handlingar tittar uppsatsen på hur mediernas synvinkel påverkar vilka ord som används. Bakom orden som beskriver exakt samma sak finns en underliggande betydelse som används för att lyfta fram den egna ståndpunkten.

Nyckelord

Politisk diskurs, Donbass, medierapportering, diskursanalys, synonymer.

1 Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.1.1 Euromajdan	1
1.1.2 Annekteringen av Krim.....	2
1.1.3 Kriget i Donbass	3
1.2 Tidigare forskning och teori.....	6
1.2.1 Synonymi i politisk diskurs.....	6
1.2.2 Rysk medierapportering om konflikten i Ukraina.....	6
2 Syfte och material.....	7
3 Analys av medier	8
3.1 Kremlvänliga medier	8
3.2 Medier med neutralt perspektiv	9
3.3 Medier kritiska mot ryska staten.....	10
3.4 Ukrainska medier.....	11
4 Analys av texter.....	11
4.1 Händelser	11
4.2 Deltagare.....	13
4.3 Handlingar.....	15
5 Diskussion	16
6 Slutsats.....	19
Källor och litteratur	21
Källor.....	21
Litteratur.....	26

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Från slutet av 2013 och framåt har det inträffat tre större händelser som påverkat relationen mellan Ukraina och Ryssland och även fått konsekvenser för de båda ländernas förhållande med omvärlden. Utvecklingen från Euromajdan, via Rysslands annektering av Krim, till dagens situation med konflikten i Donbass har avhandlats av bland andra Serhy Yekelchyk, professor vid universitetet i Victoria i Kanada och Jakob Hedenskog, analytiker vid Totalförsvarets forskningsinstitut (Yekelchyk 2015; Hedenskog 2014).

1.1.1 Euromajdan

Den 21 november 2013 utbröt stora protester i Kiev efter att dåvarande presidenten Viktor Janukovyjtj i sista stund stoppat ett associeringsavtal med EU. Även om detta kan ses som den utlösande faktorn för det som kom att kallas Euromajdan hade ett utbrett missnöje med Janukovyjtj växt fram under flera år, under vilka presidenten stärkt sin position och berikat sig själv och oligarker i sin närhet.

Protesterna i Kiev och flera andra ukrainska städer växte stadigt och ett tältläger etablerades på Självständighetstorget (Majdan Nezalezjnosti). Myndigheterna, med kravallpoliserna som verkställande styrkor på gatorna, kunde inte stoppa tillströmningen av protesterande med varken nya repressiva lagar eller handgripliga tillslag. Den 22 januari 2014 såg konflikten sina första dödsoffer efter att gatustrider brutit ut i Kiev och prickskyttar uppges ha skjutit tre demonstranter till döds. Våldsamheterna fortsatte att eskalera och den 20 februari rapporterades att 67 demonstranter och 13 poliser stupat. Våldet fick parlamentet att utfärda ett fördömande och utrikesministrarna från Frankrike, Tyskland och Polen kom till Kiev för att förhandla. Det ledde till att en

överenskommelse kunde slutas den 21 februari mellan Janukovyjtj och opposition, som innebar en tillbakagång till 2004 års konstitution, tidigarelagt presidentval och amnesti för demonstranter.

Men samma kväll gick Janukovyjtj under jorden, förmodligen efter att poliser och säkerhetsvakter börjat lämna sin poster som skulle skydda presidenten. Samtidigt avfärdade många på Majdan oppositionspolitikernas avtal som otillräckligt. Janukovyjtj dök till slut upp i Ryssland, där han sökte och fick asyl. I parlamentet, där även de flesta av den flyende presidentens tidigare allierade vänt sig mot honom, röstade en majoritet för att avsätta Janukovyjtj för att ha lämnat sin post, även om konstitutionen egentligen förordade en mer omfattande åtalsprocess.

Högerextrema och fascistiska inslag i protesterna i Ukraina har fått stor uppmärksamhet i Ryssland, men nationalistiska grupper har fått ett litet stöd i senare allmänna val.

Däremot spelade högernationalistiska grupperingar, som Frihet (Svoboda) och Högra sektorn (Pravyj Sektor), stora roller när demonstrationerna på Majdan blev våldsamma och strider med kravallpolis utbröt. Även under striderna i Donbass har paramilitära grupper med högernationalistisk bakgrund varit en mobiliserande faktor och blivit en del av formella stridande förband.

1.1.2 Annekteringen av Krim

Natten mellan 26 och 27 februari 2014 intog soldater i omärkta uniformer Krim's lokala parlament och andra myndighetsbyggnader där de hissade ryska flaggor. Parlamentet, fortfarande under kontroll av beväpnade okända personer, tog ett beslut om att bryta sig ut från Ukraina och att en omröstning skulle hållas för att bekräfta det. Den 16 mars hölls en internationellt kritiserad folkomröstning där resultatet visade på att 97 procent av invånarna stödde en sammanslagning med Ryssland. Den 18 mars skrev Putin under ett dokument som fastslog att Sevastopol och Krim skulle bli subjekt i ryska

federationen. Halvön har sedan dess varit en de facto del av Ryssland, medan stora delar av omvärlden inte erkänner annekteringen.

Putin sade i sin årliga tv-sända frågestund med allmänheten i april 2014 att ryska reguljära trupper hade stått bakom "självförsvarsstyrkorna" på Krim för att förhindra strider, men att det då inte funnits några planer på att annektera halvön (Kremlin.ru 2014a). I mars 2015 berättade dock den ryske presidenten i den stort påkostade dokumentärfilmen "Krym. Put' na rodinu" (Krim. Vägen till fosterlandet) att han redan när Janukovytyj flytt Kiev i februari 2014 meddelat en grupp av nära medarbetare att de behövde börja arbetet med att återföra Krim till Ryssland (Rossija-1 2015a).

1.1.3 Kriget i Donbass

I takt med händelserna i Kiev blossade det upp oroligheter i runt om i Ukraina. I landets östra delar växte demonstrationer fram, både till stöd för och i protest mot rörelsen på Majdan. I de två regionerna Donetsk och Luhansk, gemensamt kallat Donbass, det område där president Janukovytyj hade sin maktbas, kom konflikten att bryta ut i krig. Men även på andra ställen, som Charkiv och Odessa, förekom oroligheter och sammandrabbningar även om separatistiska rörelser aldrig fick grepp där.

I början av april 2014 började beväpnade personer ockupera myndighetsbyggnader i Donetsk och Luhansk och det var vid den här tiden som de första väpnade sammandrabbningarna mellan separatister och ukrainska myndigheter började, även om motståndet mot separatisterna inte var stort där. I de två regionerna utropades snart så kallade folkrepubliker och det hölls folkomröstningar, liknande den på Krim, om att bli en del av Ryssland. Undersökningar utförda av ukrainska opinionsinstitut och forskare vid universitetet i Oxford har dock visat ett ganska lågt stöd för att regionen skulle lämna Ukraina (Kyive'kyj mižnarodnyj institut sociologii 2014; Chaisty och Whitefield 2015).

Ukrainska staten inledde en så kallad anti-terroroperation, men bristerna i försvaret blev snabbt tydliga när striderna eskalerade. Separatisterna fick också hjälp från ryskt håll. Många stridande och ledare på högsta positioner inom de självutnämnda republikerna var öppna med att de kommit från Ryssland. Ryssland förnekade all inblandning och menade att alla ryska medborgare som påträffades under striderna var där frivilligt, men ryska och internationella medier avslöjade flera fall av hur militär materiell fördes in i landet och hur ryska reguljära soldater rekryterades till striderna (Luhn 2015; Kostjučenko 2015; Ostrovsky 2015).

I början av sommaren 2014 lyckades den ukrainska militären efter en offensiv närma sig städerna Donetsk och Luhansk, men separatisternas styrkor och arsenaler visade sig plötsligt starkare. I augusti pressade separatisterna tillbaka den ukrainska armén under kraftiga strider, där bland annat tusentals ukrainska soldater omringades i staden Ilovajsk, med stora dödstal som följd. Separatisterna hann lägga stora områden under sig, bland annat en korridor till Svarta havet, innan ett eldupphör förhandlades fram i Minsk. Det blev dock kortvarigt och striderna var snart åter igång. Stora slag stod bland annat vid Donetsk flygplats, till det att ukrainska trupper förlorade där i januari 2015, och vid ytterligare en stad, Debaltseve, som omringades av separatister. I februari 2015 slöts ytterligare ett fredsavtal i Minsk, som utöver eldupphör, bland annat innebar att sidorna gick med på dra tillbaka tunga vapen från stridslinjen och att steg skulle tas för att delar av regionerna Donetsk och Luhansk ska få en särskild status som självstyrande inom Ukraina.

Efter överenskommelsen i Minsk blev det betydligt lugnare i östra Ukraina, men Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), som övervakar situation, har rapporterat överträdelser så gott som varje dag. Flera strider med artilleribeskjutning och flertalet döda har under perioder också rapporterats, bland annat under sommaren

2015 och senast i slutet av januari 2016 i Avdiivka, en förstad till Donetsk som kontrolleras av statliga ukrainska styrkor (OSCE 2017).

Enligt Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter har det mellan april 2014 och 1 december 2016 dött 9 758 till följd av kriget i Donbass. Över 2 000 civila uppges vara bland de döda (OHCHR 2016). FN:s siffror baseras på officiella uppgifter från Ukraina och anses av många analytiker vara för lågt räknade.

Efter annekteringen av Krim och när oroligheterna i östra Ukraina hade börjat flamma upp, sade Vladimir Putin, i samma frågestund med allmänheten som nämndes ovan, att flera städer i östra och södra Ukraina var en del av Novorossija och att ryssar och rysktalande behövde få sina rättigheter och intressen skyddade där (Kremlin.ru 2014a). Även om någon annektering eller öppen militär operation, liknande den på Krim, inte skedde i östra Ukraina och Putin senare slutade använda sig av uttrycket Novorossija konstaterar Gudrun Persson och Carolina Vendil Pallin på Totalförsvarets forskningsinstitut att användandet av historia har blivit en viktig strategi i dagens Ryssland (Persson och Vendil Pallin 2014). De menar att Rysslands agerande har två sidor: geopolitik och inrikespolitik. Ukraina ses som en del av Rysslands intressesfär och en stor del av ryska stillahavsflottan är baserad i Sevastopol på Krim. Samtidigt vill Putin ena landet, öka sin popularitet och förhindra att liknande uppror som i Kiev ska sprida sig till Moskva.

Det närmaste Vladimir Putin kommit ett erkännande av direkt inblandning i kriget i östra Ukraina kom under hans årliga stora presskonferens den 17 december 2015, då han oväntat sade att "vi har aldrig sagt att där inte finns personer som ägnar sig åt att lösa särskilda frågor, däribland inom den militära sfären" (Kremlin.ru 2015d).

Av de här tre händelserna har jag valt att fokusera på den sista

1.2 Tidigare forskning och teori

1.2.1 Synonymi i politisk diskurs

Studier av synonymer är ett brett område och har skett inom bland annat teoretisk semantik (Apresjan 1974, 2009; Wierzbicka 1992, 1997). Synonymer inom det semantiska fältet "makt" har studerats av L. Pöppel & D. Dobrovolskij (2012, 2013, 2014, 2016) som bland annat gjort undersökningar av orden *революция, переворот, восстание, бунт, мятеж, смута, беспорядки och волнение*.

Denotativa synonymer, där orden sammanstämmer i en viss kontext men den begreppsliga basen skiljer sig, är vanliga inom den politiska diskursen och särskilt i fall när det handlar om kriser eller maktkamper. Användandet av den här typen av synonymer är effektivt för att påverka en mottagare av information. I stället för att ge mottagaren en möjlighet att själv värdera, till exempel, en händelse kan avsändaren dölja sin ställning i ordets uppbyggnad och på så vis påverka mottagaren indirekt. Svaret till varför omvälvande händelseförlopp ges så många olika benämningar har sökts efter inom politiska aspekter, men sällan inom lingvistik. Det här arbetet skulle kunna ge bättre insyn på området och bidra till förståelsen av påverkansförsök på den allmänna opinionen.

1.2.2 Rysk medierapportering om konflikten i Ukraina

Konflikten i Ukraina har fått omfattande rapportering i Ryssland. Undersökningar av Elizaveta Gaufman vid universitetet i Bremen och Roman Horbyk vid Södertörns högskola visar att ryska medier, framförallt statliga tv-kanaler, rapporterar positivt om separatisterna och skuldbelägger Ukraina (Gaufman 2015; Horbyk 2015). Dessutom har det förekommit direkt felaktiga rapporteringar. Gaufman har i en kvantitativ undersökning tittat på ryska mediers framing (eller inramning) av krisen i Ukraina och menar att det postsovjjetiska minnet av andra världskriget och kampen mot fascism i

Ryssland möjliggör en så kallad fascism-framing av medierapportering. Just ordet fascism har haft hög förekomst i statliga tv-kanalen Pervyj kanal. Separatisterna benämns på det sätt som de kallar sig själva, opolčency (ungefär milismän) som associerar till civila självförsvarsgrupper under andra världskriget och ännu tidigare. För de ukrainska styrkorna förekommer ordet karatel' som betyder bestraffare, men främst används för nazistiska trupper som under andra världskriget utförde grova övergrepp mot civilbefolkningen i ockuperade områden, däribland dagens Ukraina.

2 Syfte och material

Den här uppsatsen har två syfte.

- Att analysera medier med avvikande perspektiv som använder olika ord för att beskriva samma sak.
- Att analysera på vilket sätt dessa medier har bevakat konflikten i Donbass, genom att undersöka vilka ord som används och vad avsändaren applicerar för värdering på det som beskrivs, samt vad som står bakom dessa begrepp.

Till grund för min analys ligger 37 källor bestående av nyhetsartiklar, opinionsartiklar, bloggar och offentliga statliga publiceringar. Ur källorna har totalt 56 kontexter valts ut. Artiklarna är publicerade från mitten av 2014 till slutet av 2016, med en övervikt av artiklar från tiden då striderna var som hårdast, månaderna kring årsskiftet 2014-2015.

3 Analys av medier

Källorna kan grupperas i fyra kategorier utifrån deras grundläggande perspektiv:

kremlvänliga medier, medier med neutralt perspektiv, medier kritiska mot ryska staten och ukrainska medier.

3.1 Kremlvänliga medier

Här ingår fyra källor: ryska presidentens hemsida Kremlin.ru, tv-kanalen Pervyj kanal, tv-kanalen Rossija-1 och tv-kanalen REN TV.

Kort efter att Vladimir Putin kom till makten i Ryssland började kontrollen av de största tv-kanalerna att skärpas. Kanaler förstatligades eller kom under kontroll av företag lojala mot staten. Tv-mediet har störst genomslagskraft i Ryssland och har beskrivits som tydlig förmedlare av den officiella linjen från ryska staten, inte minst när det gäller konflikten i Ukraina. Följande källor har använts.

Kremlin.ru. Den ryska presidentens officiella internetresurs. Här publiceras transkriberingar eller sammanfattningar av Vladimir Putins alla officiella händelser, samt rapporter och referat från bland annat presidentadministrationen och säkerhetsrådet. Även intervjuer med enskilda medier publiceras här i fulltext.

<http://kremlin.ru/>

Pervyj kanal. En av de största rikstäckande tv-kanalerna som ägs till 51 procent av ryska staten och till resterande del av privata aktörer. <https://www.1tv.ru/>

Rossija-1. Ytterligare en stor rikstäckande tv-kanal som ägs i sin helhet av ryska staten.

Visar bland annat det uppmärksammade programmet Vesti Nedeli med programledaren Dmitrij Kiseljov som numera även är direktör för den statliga nyhetsbyrån Rossija segodnja. <https://russia.tv/>

REN TV. En privat rikstäckande tv-kanal som till största del ägs av ryska företaget Natsionalnaja media grupp, som även är den största minoritetsägaren i Pervyj kanal.
<http://ren.tv/>

3.2 Medier med neutralt perspektiv

Här ingår de tre källorna nyhetshemsidorna Gazeta.ru, Newsru.com och Lenta.ru.

Efter att tv-medierna i Ryssland fått minskat svängrum kunde fri journalistik fortfarande existera på internet. Men senare, inte minst efter händelserna i Ukraina, skedde även åtstramningar här, bland annat genom att kritiska chefredaktörer byttes ut. Det går att ifrågasätta några av dessa källors neutralitet men de placeras ändå här för att deras grundläggande och uttalade ståndpunkt är neutral.

Gazeta.ru. En av de största gratis och privatägda nyhetshemsidorna. Gazeta kunde tidigare publicera kritiska granskningar av makten, men gör det sällan nu. Även om den mesta kritiken är borta lever fortfarande en neutral journalistisk ton kvar.

<https://www.gazeta.ru/>

Newsru.com. En av Rysslands äldsta nyhetshemsidor som fortfarande ägs av den nu utomlands boende oligarken Vladimir Gusinskij, som fick se sitt medieimperium i bitar efter att Vladimir Putin kom till makten i början av 00-talet. Hemsidan riktar främst in sig på raka nyhetshändelser, men har även en del med opinionstexter.

<https://www.gazeta.ru/>

Lenta.ru. Sågs länge som en fristående och granskande nyhetshemsida, men fick chefredaktören utbytt, efter bland annat rapporteringen om konflikten i Ukraina. Sedan dess är även här den största kritiken mot makten borta även om grundtonen kan beskrivas som neutral.

3.3 Medier kritiska mot ryska staten

Här ingår tre källor: Echo Moskvj, Grani.ru och Novaja Gazeta.

På internet går det fortfarande att finna de mest kritiska medierna mot makten i Ryssland. Begreppet "kritiska" eller "oppositionella" medier kan ibland vara missvisande eftersom det lika gärna kan ses som oberoende medier, som arbetar efter journalistiska principer, men på grund av det fått problem med myndigheterna. Bland dessa källor finns bloggtexter och opinionsartiklar som är tydligt kritiska mot ryska staten samt nyheter och reportage som är kritiska i sitt sätt att skildra händelserna på ett sätt som går mot det officiella statliga.

Echo Moskvj. Radiokanalen är klassisk bland oberoende och frispråkiga medier i Ryssland, trots att den ägs av statliga Gazprom-Media. Den är inriktad på nyheter och diskussion och på hemsidan publiceras många bloggar av personer med vitt skilda politiska ståndpunkter, däribland oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj och kulturministern Vladimir Medinskij (även om hans blogg inte är uppdaterad på flera år).
<http://echo.msk.ru/>

Grani.ru. En nyhetshemsida med fokus på oppositionen och politiska fångar i Ryssland. Sedan 2014 är hemsidan blockerad av ryska myndigheter eftersom den påstås ha uppmanat till olagliga handlingar och till deltagande i otillåtna demonstrationer. Utöver nyheter publiceras opinionsartiklar och bloggar. <http://graniru.org/>

Novaya Gazeta. En av Rysslands internationellt mest kända oberoende tidningar som publicerar många granskningar av makten. Inte mindre än sex av tidningens journalister har mördats genom åren. Tidningen har publicerat många granskningar av Rysslands inblandning i kriget i Ukraina. <https://www.novayagazeta.ru/>

3.4 Ukrainska medier

Här ingår tre källor: nyhetsbyrån Unian, tv-programmet TSN och ukrainska presidentens hemsida.

Alla ukrainska källorna som analyserades utgår från synpunkten att Ukraina försvarar sig mot ett angrepp utifrån och att Ryssland är en aktiv aktör i konflikten.

Unian. En av Ukrainas största nyhetsbyråer som ägs av den ukrainska oligarken Ihor Kolomojskyj som aktivt ställt sig bakom den nya makten i Kiev efter Euromajdan.

<https://www.unian.net/>

TSN. Ett nyhetsprogram på den ukrainska tv-kanalen 1+1, som också har en stor nyhetshemsida. Även 1+1 ägs av Ihor Kolomojskyj. <https://tsn.ua/>

President.gov.ua. Den ukrainska presidenten Petro Porosjenkos officiella hemsida som publicerar pressmeddelande, transkriberingar av tal, med mera.

<http://www.president.gov.ua/>

4 Analys av texter

Ur materialet valdes kontexter innehållandes beteckningar som beskriver tre områden: händelser, deltagare och deltagarnas handlingar. Händelserna innefattar såväl konflikten i sin helhet som mindre delar av den, exempelvis strider. Deltagarna kan sägas innefatta två grupper efter de olika sidorna i konflikten: separatister och representanter för ukrainska staten.

4.1 Händelser

De kremlvänliga källorna lägger ofta allt ansvar för det som händer på Ukraina och frånsäger helt Rysslands inblandning i konflikten. Flera exempel refererar till att det är ett

inbördeskrig i Ukraina. Till exempel *братоубийственная война* *krig* (brödradödande) och just *гражданская война* (inbördeskrig). Andra beskrivningar lägger stor eller all skuld på Ukraina, som till exempel: *провокации* (*provokationer*) och *война Украины против Донбасса* (Ukrainas krig mot Donbass). Beskrivningarna av händelserna målar också upp en allvarlig bild av händelserna. Exempelvis *страна на грани раскола* (ett land på gränsen till att splittras) och *каос* (хаос). Många beskrivningar av händelserna i kremlvänliga källor refererar också till andra världskriget och Sovjets kamp mot Tyskland och fascismen: *история сделала круг* (historien har gjort en vändning), *массовый геноцид* (storskaligt folkmord) och *карательная операция* (bestraffningsoperation).

I de neutrala källorna skiljer sig beskrivningarna till viss del åt. Ofta används ord som inte öppet bär någon sympati för vardera sida, exempelvis *Конфликт на Украине* (konflikten i Ukraina) och *противостояние между военными и сепаратистами* (konfrontationen mellan militärerna och separatisterna). Raka beskrivningar av striderna förekommer, exempelvis *Бои в Донбассе перемещаются* (striderna i Donbass förflyttar sig), men även ett mer målande språk, ibland med metaforer, förekommer: *взятие Мариуполя* (erövringen av Mariupol) och «*Котел*» в Дебальцево треснул ("kitteln" i Debaltsevo har spruckit).

I de kritiska källorna karaktäriseras beskrivningarna ofta av att Ryssland skuldbeläggs. Bland källorna finns både opinionsartiklar och reportage och det finns en skillnad i att opinionsmaterialet är mer frispråkigt och sarkastiskt medan reportagen är mer sakliga, men tydliga i att presentera Rysslands roll i konflikten. I opinionsmaterialet pratar man om Rysslands ockupation av östra Ukraina, *оккупированный Донбасс* (det ockuperade Donbass). I reportagen finns det mer sakliga beskrivningar som *крупные столкновения* (stora sammanstötningar) och *тяжелые бои* (hårda strider).

De ukrainska källorna skuldbelägger, precis som de kritiska, Ryssland för striderna i Ukraina, men möjligtvis till en ännu större grad. I beskrivningarna av händelserna återfinns, som hos de kritiska, ordet ockupation och det som händer beskrivs som *агрессия России против Украины* (Rysslands aggression mot Ukraina). I ett exempel kallar Ukrainas president Petro Porosjenko det som händer för ett riktigt krig med Ryssland - *настоящая война с Россией*.

4.2 Deltagare

Även vad gäller deltagarna kan man i det kremlvänliga perspektivet se en tendens att separatister beskrivs som självständiga enheter som agerar utan inblandning från Ryssland och att det handlar som ett slags självförsvar. Den vanligaste benämningen är samma som de kallar sig själva, *ополчения* eller *ополченцы* (milis eller milismän). Det finns även exempel där det betonas att det är lokala invånare eller så benämns de som *фöreträdare för folkrepublikerna i Lugansk och Donetsk*. Nästan uteslutande undviks ordet separatister.

Den ukrainska försvarsmakten benämns ibland efter dess officiella namn, i till exempel tal av Vladimir Putin, men får ofta även här liknelser med fascism eller högerextremism: *националистические формирования* (nationalistiska förband), *украинский карательный батальон "Азов"* (ukrainska straffbataljonen Azov).

De neutrala mediernas beteckningar på separatisterna kan också skilja sig åt. Deras egna benämning, *ополчения* eller *ополченцы* (milis eller milismän), förekommer men även *сепаратисты* (separatister) är vanligt och båda kan förekomma i samma text. Ibland kan man se citationstecken, exempelvis «Народное ополчение Донбасса» ("Donbass folkmilis"), eller så betonas man att folkrepublikerna är självutnämnda. I neutrala källor förekommer även benämningen prorysk, som i *пророссийские сепаратисты* (proryska separatister). Ämnet med ryska medborgare som stridit på separatisternas sida

i Ukraina tas i vissa fall upp och i ett fall benämns de som kontraktsanställda soldater - *контрактники*. Det går även att hitta beskrivningar som kan anses ge viss legitimitet till separatisterna, som *силы ДНР* (Folkrepubliken Donetsks styrkor) och *Вооруженные силы Новороссии* (Novorossijas beväpnade styrkor).

I de delar av de kritiska källorna som är opinionsmaterial går det att finna benämningar på separatisterna med tydlig negativ innebörd och där sarkasm och ironi används, exempelvis *наёмники* (legosoldater), *защитники русского мира* (beskyddare av den ryska världen - vilket syftar på den teori om att Vladimir Putin agerar i Ukraina för att behålla sin intressesfär i forna sovjetländer) eller *ресурс голников и безработных* (en resurs av drägg och arbetslösa - vilket syftar på de ryska medborgare som åkt till Donbass för att strida). Annars är det även bland de kritiska källorna vanligt med ordet *сепаратисты* (separatister) och när folkrepublikerna nämns är det ofta med tillägget *самопровозглашенный* (självtutnämnd). I flera exempel nämns det ryska deltagandet rakt ut, som till exempel när ett kompani beskrivs som till 90 procent bestående av ryska medborgare. Andra exempel är *солдаты из Бурятии* (soldater från den ryska delrepubliken Burjatien) eller *российские "отпускники"* (ryska "semesterfirare" - vilket relaterar till uttalanden från Ryssland om att de ryska soldater som påträffats i Ukraina har varit lediga från sina ordinarie tjänster).

Den ukrainska sidan beskrivs i kritiska källor oftast med officiella benämningar, som *украинская армия* (den ukrainska armén) eller *штаб АТО* (staben för antiterroroperationen).

I ukrainska medier tar beskrivningarna av deltagarna upp Ryssland och skulden läggs tydligt där. Bland uttrycken för separatisterna finns bland annat: *российско-террористические войска* (rysk-terroristiska trupper), *захватчик* (inkräktare),

окупант (ockupant), *агрессор* (angripare) och *террористы* (terrorister). Om folkrepublikerna nämns är det med tilläget *так называемые* (de så kallade).

4.3 Handlingar

När deltagarnas handlingar beskrivs i kremlvänliga källor finns det ett liknande mönster som tidigare nämnts. Separatisterna sägs skydda sina familjer och började själva att beväpna sig. Vad gäller den officiella ukrainska sidan så beskrivs deras handlingar med fördömande ord. Exempelvis *представляющая смертельную опасность для населения Донбасса* (utgörandes en dödlig fara för befolkningen i Donbass), *угрожать применением силы* (hotar med att använda våld) och *серьёзное преступление киевских сегодняшних властителей* (de seriösa brotten begångna av dagens myndigheter i Kiev).

I de neutrala källornas beskrivningar av deltagarnas handlingar kan man, liksom i händelserna, hitta raka beskrivningar, men som ofta är kryddade med målande språk. Exempelvis *сепаратисты захватят аэропорт Донецка* (separatisterna kommer att erövra Donetsk flygplats), *взяло штурмом областную администрацию* (intog den regionala administrationen med storm).

Beskrivningarna av handlingarna i de kritiska källorna följer karaktärsdragen från de andra delarna, ett exempel från opinionstexterna är: *территория, которую оккупировали защитники русского мира* (territoriet som ockuperats av beskyddare av den ryska världen). I reportagen är det mer sakliga redogörelser.

I de ukrainska källorna beskrivs de egna handlingarna som en antiterroroperation, vilket också är det officiella namnet i Ukraina. Handlingarna mot Ukraina beskrivs som olagliga och fientliga, till exempel *террористы не прекратили преступные действия* (terroristerna har inte upphört med de brottsliga handlingarna).

5 Diskussion

Som framgår av materialet kan samma händelse, deltagare och handling beskrivas med olika ord och det är avsändarens perspektiv som avgör vilka ord som väljs. Avsändaren laddar på så vis sitt val av ord med en särskild betydelse som man vill förmedla eller överföra till läsaren.

En och samma händelse har i de olika källorna kallats:

гражданская война (inbördeskrig); *братоубийственная война* (brödradödande krig); *провокация* (provokation); *рукотворный кризис* (konstgjord kris); *война Украины против Донбасса* (Ukrainas krig mot Donbass); *хаос* (kaos); *массовый геноцид* (storskaligt folkmord); *блицкриг* (blitzkrieg); *конфликт на Украине* (konflikten i Ukraina); *противостояние между военными и сепаратистами*; *бои в Донбассе* (striderna i Donbass); *оккупированная часть Донбасса* (ockuperade delen av Donbass); *оккупированный Донбасс* (ockuperade Donbass); *крупные столкновения* (stora sammanstötningar); *тяжелые бои* (hårda strider); *оккупированная территория* (ockuperat territorium); *агрессия России против Украины* (Rysslands aggression mot Ukraina); *настоящая война с Россией* (ett riktigt krig med Ryssland)

(1) На Украине разгорается *гражданская война*. Ну а мы-то здесь при чём?

(Kremlin.ru 2014b)

(2) *Война Украины против Донбасса*, несмотря на договоренности о мире и прекращении огня, продолжается. (Pervyj kanal 2015c)

(3) Мы не воюем с поддерживаемыми Россией сепаратистами. Это - *настоящая война с Россией*. (Unian 2015)

Deltagarna på separatisternas sida beskrevs med följande ord:

ополчения, ополченцы (milis, milismän); *местные граждане* (lokala invånare); сепаратисты (separatister); пророссийские сепаратисты (proryska separatister); «Народное ополчение Донбасса» ("Donbass folkmilis"); самопровозглашенный (självtutnämnd); контрактники (kontraktsanställda soldater); наёмники (legosoldater); защитники русского мира (beskyddare av den ryska världen); ресурс гопников и безработных (en resurs av drägg och arbetslösa); российские "отпускники" (ryska "semesterfirare"); российско-террористические войска (rysk-terroristiska trupper); захватчик (inkräktare); государство-оккупант и государство-агрессор (ockupantstat och angriparstat); оккупант (ockupant); агрессор (angripare); террористы (terrorister); так называемые народные республики (så kallade folkrepubliker); террористические организации (terrororganisationer).

Deltagarna på den ukrainska sidan beskrevs med följande ord:

ультранационалисты (ultranationalister); *националистические формирования* (nationalistiska förband); *карательный батальон* (straffbataljon); *украинская армия* (ukrainska armén); *антитеррористическая операция* (antiterroroperation)

(4) Но несмотря на все ужасы войны, люди идут записываться в ополчение.

(Rossija-1 2014)

(5) И это на фоне того, что *националистические формирования* не разоружаются, а наоборот, начали всё больше и больше угрожать применением силы. (Kremlin.ru 2014a)

(6) «Вы ждали, что *государство-оккупант* и *государство-агрессор* будет судить справедливо? Другого решения вы ждали от *оккупанта?*», - спросил Петр Порошенко. (President.gov.ua 2015a)

Separatisternas handlingar beskrevs följande ord:

защищать свои семьи (skydda sina familjer); *сами начали вооружаться* (började själva bevärna sig); *захватить* (erövra); *взять под свой контроль* (ta under sin kontroll); *взять штурмом областную администрацию* (inta den regionala administrationen); *оккупировать* (ockupera); *сражающиеся* (de som kämpade); *сепаратисты отвечают обстрел* (separatisterna besvarar beskjutningen)

Den ukrainska sidans handlingar beskrevs med följande ord:

Армия продолжает воевать со своими гражданами (Armén fortsätter att föra krig mot sina medborgare); *представляющая смертельную опасность для населения Донбасса* (utgör en dödlig fara för befolkningen i Donbass); *угрожать применением силы* (hotar med att använda våld); *двинули на гражданское население танки и авиацию* (förde stridsvagnar och flyg mot den civila befolkning); *серьёзное преступление киевских сегодняшних властителей* (seriösa brott begångna av dagens myndigheter i Kiev); *похожи методы и привычки карателей* (metoder och vanor liknande straffexpeditioneras); *военные обстреливают* (soldaterna beskjuter)

(7) Националистические формирования не разоружаются, а наоборот, начали всё больше и больше *угрожать применением силы* на востоке. На востоке *люди сами начали вооружаться*. И вместо того чтобы осознать, что происходит нечто неладное в украинском государстве, и предпринять попытки

к диалогу, начали ещё больше *угрожать силой* и дошли до того, что *двинули на гражданское население танки и авиацию*. Это ещё одно *очень серьёзное преступление* киевских сегодняшних властителей. (Kremlin.ru 2014a)

(8) Армия продолжает *воевать со своими гражданами*. (Rossija-1 2014)

(9) Террористы не прекратили *преступные действия*, продолжают обстрелы. (President.gov.ua 2014)

6 Slutsats

Syftet med undersökningen var att analysera medier som med avvikande perspektiv beskriver konflikten i Donbass med olika ord utifrån deras synvinkel och att analyser på vilket sätt som samma medier beskriver det som händer, deltagarna och deras handlingar. Man kan som väntat konstatera att ordvalen skiljer sig åt starkt beroende på källornas perspektiv. Samma företeelser beskrivs med olika ord, fyllda med olika värde, som stämmer överens med källornas syn på konflikten samt vilken bild av konflikten de vill överföra till läsare och tittare.

De kremlvänliga källorna i undersökningen följer den officiella ryska inställningen att Ryssland inte är en part i konflikten och dessutom används ord som ger ett sorts godkännande till separatisterna. Det perspektivet går att se i alla tre områden som jag har tittat på. I beskrivningarna av händelserna i stort refererar man till att det pågår ett inbördeskrig och att det är Ukrainas krig mot Donbass. Det antyder att det är en intern angelägenhet för Ukraina och att separatisterna agerar i självförsvar. Det senare syns än mer i de kremlvänliga källornas beskrivningar av deltagarna och deras handlingar, där ordvalen främst fokuserar på att det är ett folkligt självförsvar. Den ukrainska sidan i konflikten och deras handlingar beskrivs med betydligt mer fördömande ord som ofta

associerar till högerextremism och fascism och som utgör ett hot mot befolkningen genom våld och olagliga handlingar.

De neutrala källorna i undersökningen ger mer utrymme till att beskriva enskilda strider eller så skriver man exempelvis *konflikten i Donbass*. Det ger mottagaren av informationen en större möjlighet att själv värdera vad det är som händer. Med användandet av ordet separatister, för de stridande på de så kallade folkrepublikernas sida, lägger de neutrala källorna ett större ansvar på den här gruppen för vad som händer i konflikten. Med tilläget proryska eller när man pratar om kontraktssoldater finns det också ett erkännande av rysk inblandning i de neutrala källorna.

I de kritiska källorna finns det en viss skillnad mellan opinionsmaterialet och reportagen. Opinionstexterna är väldigt kritiska mot Ryssland i sina beskrivningar av händelserna, där man nämner bland annat ockupation. Beskrivningarna av separatisterna präglas av ironiska fördömanden. Reportagen i den här kategorin är mer sakliga och kritiken består av att man ger en direkt motsägande bild till de kremlvänliga, bland annat genom att rapportera om ryska soldater bland separatisterna.

De ukrainska beskrivningarna av händelserna, till skillnad från kremlvänliga, antyder en direkt inblandning av Ryssland, som också pekats ut som motpart i kriget. Separatisterna beskrivs med ord som låter förstå att de bär direkt ansvar för våldet och striderna, som till exempel terrorister, inkräktare och ockupanter.

Störst skillnader syns inte oväntat mellan kremlvänliga och ukrainska källor och de olika ståndpunkterna kan sammanfattas genom att ställa Vladimir Putins ord om ett "inbördeskrig" mot Petro Porosjenkos om "ett riktigt krig mot Ryssland".

Undersökningen visar också att kremlvänliga medier och ukrainska medier följer perspektivet från sina respektive stater.

Neutrala och i vissa fall kritiska källor använder i större utsträckning mindre värdeladdade ord. Men utifrån undersökning går det dock inte att dra några slutsatser kring källornas objektiva neutralitet. Det finns så klart flera andra faktorer som man måste ta hänsyn till, som till exempel vad man rapporterar om, vad som utelämnas och vem som kommer till tals. Det går däremot att säga att ryska källor som inte delar den officiella ryska bilden ändå skiljer sig från de ukrainska källorna i undersökningen. Ryska kritiska medier utgår från en rysk synvinkel även om den kan vara kritisk mot det ryska makten.

Den här typen av undersökningar kan vara betydelsefulla vid studier av olika mekanismer i propaganda. Fortsatt forskning på det här området skulle kunna vara mer specifik i sitt urval av källor och tidpunkt. Begränsningar skulle kunna göras i tidsperioden för att jämföra skillnader inom samma grupp av källor över tid. Tvärtom skulle också en bredare tidsperiod kunna användas för att täcka in fler händelser och även rapporteringen av Euromajdan och annekteringen av Krim skulle då kunna behandlas. Ett större urval av ukrainska källor skulle också kunna användas för att få med en bredare mediebild från Ukraina.

Källor och litteratur

Källor

- Ècho Moskvj. 2014. Okkupirovannuju čast' Donbassa objazana kormit' Rossija, 8 september 2014. Tillgänglig: <http://echo.msk.ru/blog/ztr/1395884-echo/> (2017-02-05).
- Gazeta.ru. 2015a. Žizn' posle obstrela, 26 januari 2015. Tillgänglig: <https://www.gazeta.ru/social/2015/01/26/6388677.shtml#> (2017-02-05)

- Gazeta.ru. 2015b. "Kotel" v Debalcevo tresnul, 28 januari 2015. Tillgänglig:
<https://www.gazeta.ru/social/2015/01/28/6390461.shtml> (2017-02-05)
- Gazeta.ru. 2015c. "Živoj ščit" dlja Debalcevo, 2 februari 2015. Tillgänglig:
<https://www.gazeta.ru/social/2015/02/02/6397109.shtml> (2017-02-05)
- Gazeta.ru. 2015d. "Tam russkie gibnut, vy dolžny ich zaščiščat", 13 februari 2015.
Tillgänglig: https://www.gazeta.ru/politics/2015/02/11_a_6408545.shtml (2017-02-05)
- Gazeta.ru. 2015e. "Vzjatie Mariupolja – delo dvuch nedel", 19 februari 2015.
Tillgänglig: <https://www.gazeta.ru/social/2015/02/19/6418753.shtml> (2017-02-05)
- Grani.ru. 2015. Garant vojny, 30 februari 2015. Tillgänglig:
<http://graniru.org/opinion/portnikov/m.237912.html> (2017-02-05).
- Kremlin.ru. 2014a. Prjamaja linija s Vladimirom Putinym, 17 april 2014. Tillgänglig:
<http://kremlin.ru/events/president/news/20796> (2017-02-05).
- Kremlin.ru. 2014b. Peterburgskij meždunarodnyj ékonomičeskij forum, 23 maj 2014.
Tillgänglig: <http://kremlin.ru/events/president/news/21080> (2017-02-05)
- Kremlin.ru. 2015a. Interv'ju ežednevnoj egipetskoj gazete "Al'-Acham", 9 februari 2015. Tillgänglig: <http://kremlin.ru/events/president/news/47643> (2017-02-05)
- Kremlin.ru 2015b. Zajavlenija dlja pressy otvety na voprosy žurnalistov po itogam rossijsko-vengerskich peregovorov, 17 februari 2015. Tillgänglig:
<http://kremlin.ru/events/president/transcripts/47706> (2017-02-05)
- Kremlin.ru. 2015c. Soveščanie s postojannymi členami Soveta Bezopasnosti, 6 november 2015. Tillgänglig: <http://kremlin.ru/events/president/news/50641> (2017-02-05)
- Kremlin.ru. 2015d. Bol'shaja press-konferencija Vladimira Putina, 17 december 2015.
Tillgänglig: <http://kremlin.ru/events/president/news/50971> (2017-02-05).

Kremlin.ru 2016. Prjamaja linija s Vladimirom Putinym, 14 april 2016. Tillgänglig:
<http://www.kremlin.ru/events/president/news/51716> (2017-02-05)

Lenta.ru. 2014. Russkij i bessmyslennyj, 4 mars 2014. Tillgänglig:
<https://lenta.ru/articles/2014/03/06/donbass/> (2017-02-05)

Newsru.com. 2014a. Glava separatistov Slavjanska: na blokpostu ubili i ranili do semi napadavšich. MVD podtverdilo fakt perestrelki, 20 april 2014. Tillgänglig:
<http://www.newsru.com/world/20apr2014/slavyansk2.html> (2017-02-05)

Newsru.com. 2014b. Rossii grozjat novye sankcii ot ES, esli separatisti zachvatjat aeroport Donecka, soobščaet pressa, 2 oktober 2014. Tillgänglig:
<http://www.newsru.com/world/02oct2014/donetsk.html> (2017-02-05)

Newsru.com. 2015a. Ukrainskie siloviki rasskazali ob atakach goroda Debalcevo vychodcami iz Čečni s krikami "Allah Akbar", 18 februari 2015. Tillgänglig:
<http://www.newsru.com/world/18feb2015/separdebalchechen.html> (2017-02-05)

Newsru.com. 2015b. V pravitelstve Ukrainy predskazali dolgij konflikt na Donbasse, a separatisty otvetili gotovnost'ju k vojne, 7 augusti 2015. Tillgänglig:
<http://www.newsru.com/world/07aug2015/donbass.html> (2017-02-05)

Novaja gazeta. 2014. Prem'er DNR: Russkie voennye sražajutsja na Donbasse "vmesto otpuska", 28 augusti 2014. Tillgänglig: (2017-02-05)
<https://www.novayagazeta.ru/news/2014/08/28/104822-premier-dnr-russkie-voennye-srazhayutsya-na-donbasse-171-vmesto-otpuska-187>

Novaja gazeta. 2016. Počemu pod Debal'cevo snova boi? 22 december 2016.
Tillgänglig: <https://www.novayagazeta.ru/articles/2016/12/22/70985-pochemu-pod-debaltsevo-snova-boi> (2017-02-05).

Pervyj kanal 2014. 70 let nazad Sovetskie vojska osvobodili Ukrainu ot fašistov, 2 november 2014. Tillgänglig: http://www.1tv.ru/news/2014-11-02/28303-70_let_nazad_sovetskie_vojska_osvobodili_ukrainu_ot_fashistov (2017-02-05).

Pervyj kanal. 2015a. Novye udary ukrainskich silovikov po gorodam Donbassa, est' pogibšie, 19 januari 2015. Tillgänglig: http://www.1tv.ru/news/2015-01-19/25442-novye_udary_ukrainskih_silovikov_po_gorodam_donbassa_est_pogibshie (2017-02-05)

Pervyj kanal. 2015b. Teorija lzhi na general'skom urovne - znaet li Porošenko čto v real'nosti proischodit v Donbasse, 12 februari 2015. Tillgänglig: https://www.1tv.ru/news/2015-02-12/27044-teoriya_lzhi_na_generalskom_urovne_znaet_li_poroshenko_čto_v_realnosti_proishodit_v_donbasse (2017-02-05).

Pervyj kanal 2015c. Boi meždu opolčencami i ukrainskimi voennymi idut v gorodskoj čerte Debaltsevo, 17 februari 2015. Tillgänglig: https://www.1tv.ru/news/2015-02-17/27347-boi_mezhdu_opolchentsami_i_ukrainskimi_voennymi_idut_v_gorodskoy_cherte_debaltsevo (2017-02-05).

President.gov.ua. 2014. Terroristy ne prekraščajut prestupnye dejstvija daže posle tragedii s samoletom MH17 – Prezident Ukrainy, 23 juli 2014. Tillgänglig: <http://www.president.gov.ua/ru/news/teroristi-ne-pripinyayut-zlochinni-diyi-navit-pislya-tragedi-33315> (2017-02-05)

President.gov.ua. 2015a. Spravedlivogo suda dlja ukraincev v Rossii net - Prezident o prigovore Olegu Sencovu, 25 augusti 2015. Tillgänglig: <http://www.president.gov.ua/ru/news/spravedlivogo-sudu-dlya-ukrayinciv-v-rosiyi-nemaye-prezident-35862> (2017-02-05)

- President.gov.ua. 2015b. Samolet MH-17 sbili terroristy iz rossijskogo oružiya s okkupirovannoj territorii – Prezident, 13 oktober 2015. Tillgänglig: <http://www.president.gov.ua/ru/news/litak-mn-17-zbili-teroristi-z-rosijskoyi-zbroyi-z-okupovanoy-36140> (2017-02-05)
- President.gov.ua. 2016a. Petr Porošenko i Angela Merkel' obsuždajut puti obespečenija vypolnenija Minskich dogovorennostej, 1 februari 2016. Tillgänglig: <http://www.president.gov.ua/ru/news/petro-poroshenko-ta-angela-merkel-obgovoryuyut-shlyahi-zabez-36689> (2017-02-05)
- President.gov.ua. 2016b. Zajavlenie dlja SMI Prezidenta Ukrainy pered načalom vstreči s Kanclerom FRG, 1 februari 2016. Tillgänglig: <http://www.president.gov.ua/ru/news/zayava-dlya-zmi-prezidenta-ukrayini-pered-pochatkom-zustrich-36688> (2017-02-05)
- REN TV. 2016. Diversant iz "Azova", zaderžannyj v LNR, nazval svoich kuratorov iz ukrainskich specslužb, 6 november 2016. Tillgänglig: <http://ren.tv/novosti/2016-11-06/odin-iz-liderov-karatelnogo-batalona-azov-zaderzhannyj-v-lnr-dal-pokazaniya-na> (2017-02-05)
- Rossija-1. 2014. Kiev gotovit koncentracionnye lagerja dlja Donbassa, 15 juni 2014. Tillgänglig: <http://vesti7.ru/news?id=43036> (2017-02-05).
- Rossija-1. 2015b. Voennye eksperty: Ukraina gotovit blickrig v Donbasse, 21 augusti 2015. Tillgänglig: <http://www.vesti.ru/doc.html?id=2654948> (2017-02-05).
- TSN. 2015. Reč' Porošenko na Majdane: Mi vernem Donbass i vygonim zachvatčika, 18 januari 2015. Tillgänglig: <https://ru.tsn.ua/ukrayina/rech-poroshenko-na-maydane-my-vernem-donbass-i-vygonim-zahvatchika-405918.html?authstate=6> (2017-02-05)

- Unian.net. 2015. Porošenko: Na Donbasse zachvačeny desjatki soldat rossijskich specpodrazdelenij, 20 maj 2015. Tillgänglig: <https://www.unian.net/politics/1079903-poroshenko-zahvachennyie-soldaty-realnyie-rossiyskie-ofitseryi.html> (2017-02-05)
- Unian.net. 2016. Bitva za Debalcevo: Genštab pokazal videografiku ključevych momentov boev, 17 februari 2016. Tillgänglig: <https://www.unian.net/war/1267798-bitva-za-debaltsevo-genshtab-pokazal-video-klyuchevyih-momentov-boev.html> (2017-02-05)

Litteratur

- Chaisty, P. och Whitefield, S. 2015. Support for separatism in southern and eastern Ukraine is lower than you think, 6 februrai 2015. Tillgänglig: https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2015/02/06/support-for-separatism-in-southern-and-eastern-ukraine-is-lower-than-you-think/?utm_term=.9f27a02f8e9a (2017-02-05).
- Dobrovolskij, D., Pöppel, L. 2012. "Революция (revolution), переворот (coup), восстание (uprising): semantics and pragmatics". I: Scando Slavica, 58:1, 77-100.
- Dobrovolskij, D., Pöppel, L. 2013. "Lexical synonymy within the semantic field POWER". I: Current Studies in Slavic Linguistics, ed. Irina Kor Chahine. Amsterdam: John Benjamins, 281-296.
- Dobrovolskij, D., Pöppel, L. 2014. Delimitation of synonyms within the semantic field POWER: смута(turmoil), беспорядки (disorders), волнения (tumult). In: Figurative Sprache. Figurative Language. Langage figuré. Festgabe für Dmitrij Dobrovolskij, eds. Martine Dalmas & Elisabeth Piirainen Band 83. Stauffenburg Verlag, 233-242.
- Dobrovolskij, D., Pöppel, L. 2016. Беспорядки (disturbances) vs. волнения (unrest): Towards the Delimitation of Synonyms. In: Да веселитса Новъградъ. Må Novgorod

- fröjda sig. Hyllningsskrift till Elisabeth Löfstrand. [ed] Per Ambrosiani, Per-Arne Bodin; Nadezjda Zorikhina Nilsson. Stockholm Slavic Papers 26, Stockholm 2016, 167-178.
- Hedenskog, J. 2014. "Ukraine - A background". I Granholm, N. Malminen, J. och Persson, G. (red) A rude awakening - Ramifications of Russian aggression towards Ukraine. Tillgänglig:
https://www.foi.se/download/18.7920f8c9159219570889a0c/1483974539811/foir_3892.pdf (2017-02-05).
- Kostjučenko, E. 2015. My vse znali, na čto idëm i čto možet byt, 2 mars. Tillgänglig:
<https://www.novayagazeta.ru/articles/2015/03/02/63264-171-my-vse-znali-na-chto-idem-i-chto-mozhet-byt-187> (2017-02-05).
- Kremlin.ru. 2014a. Prjamaja linija s Vladimirom Putinym, 17 april 2014. Tillgänglig:
<http://kremlin.ru/events/president/news/20796> (2017-02-05).
- Kremlin.ru. 2015d. Bol'shaja press-konferencija Vladimira Putina, 17 december 2015. Tillgänglig: <http://kremlin.ru/events/president/news/50971> (2017-02-05).
- Kyive'kyj mižnarodnyj institut sociologii. 2014. The views and opinions of South-Eastern regions residents of Ukraine: April 2014, 20 april 2014. Tillgänglig:
<http://www.kiis.com.ua/?lang=eng&cat=reports&id=302&page=1&y=2014&m=4> (2017-02-05).
- Luhn, A. 2015. They were never there: Russia's silence for families of troops killed in Ukraine, 19 januari 2015. Tillgänglig:
<https://www.theguardian.com/world/2015/jan/19/russia-official-silence-for-families-troops-killed-in-ukraine> (2017-02-05).
- OHCHR, 2016. Civilians in Ukraine continue to suffer – UN report, 8 december 2016. Tillgänglig:

<http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20999&LangID=E> (2017-02-05).

OSCE, 2017. Daily and spot reports from the Special Monitoring Mission to Ukraine.

Tillgänglig: <http://www.osce.org/ukraine-smm/reports> (2017-02-05).

Ostrovsky, S. 2015. Selfie Soldiers: Russia Checks in to Ukraine, 16 juni 2015.

Tillgänglig: <https://news.vice.com/video/selfie-soldiers-russia-checks-in-to-ukraine> (2017-02-05).

Persson, G och Vendil Pallin, C. 2014. "Setting the scene – The View from Russia". I

Granholm, N. Malminen, J. och Persson, G. (red) A rude awakening - Ramifications of Russian aggression towards Ukraine. Tillgänglig:

https://www.foi.se/download/18.7920f8c9159219570889a0c/1483974539811/foir_3892.pdf (2017-02-05).

Rossija-1. 2015a. Krym. Put' na rodinu, 15 mars 2015. Tillgänglig:

https://russia.tv/brand/show/brand_id/59195/ (2017-02-05).

Yekelchik, S. 2015. The conflict in Ukraine - What everyone needs to know. New York: Oxford University Press.

Stockholms universitet
106 91 Stockholm
Telefon: 08-16 20 00
www.su.se

Stockholms
universitet